

Ringerike kommune
postboks 123, Sentrum
3502 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Åsmund Fjellbakk, 69247107

Tillatelse til felling av en skadegjørende ulv i deler av Hole, Ringerike, Jevnaker og Lunner kommuner

Bakgrunn

Fylkesmannen ble natt til i går informert av Statens naturoppsyn om dokumentasjon av ulv som skadeårsak for to undersøkte sauekadaver. Stedet var området vest av Katnosa. Kl 0649 søkte Hole og Ringerike Beitelag om fellingstillatelse på en ulv. Det var på det tidspunkt varslet i beitelaget om hendelsen og folk var på vei ut for tilsyn med dyra. Skogsområdet er et beiteområde med mye sau og også storfe på fritt utmarksbeite.

Erfaringsmessig er det vanskelig å finne igjen skadde og drepte dyr i beiteområder i skog, og på denne tiden av året vil også eventuelle kadaver raskt bli nedbrutt.

Skadeomfanget var ukjent samtidig som skadepotensialet er betydelig dersom ulven blir værende i området.

Med utgangspunkt i at dette er et prioritert beiteområde hvor det går svært mye sau og erfaringene fra skadene i 2017, mener vi at det er riktig å raskt gi skadefellingstillatelse når potensialet for nye skader er tilstede. Området ligger i sin helhet utenfor ulvesonen.

Vi har ingen opplysninger om eventuelle genetisk viktige ulv i eller nær området (innvandrere eller valper av innvandrere).

I samråd med Fylkesmannen i Innlandet, ble det gitt skadefellingstillatelse på en ulv fra kl. 1200 den 23. august til 31. august kl 1200. Vedtaket ble i første omgang formidlet muntlig og per e-post til leder av det regionale skadefellingslaget, Kjell Bakken, som står som ansvarlig for fellingsforsøket.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften har som formål å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor formålet skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre

samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Det er ikke fastsatt nasjonalt mål om ulv i region 2. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, fatter rovviltneemnda en kvote for betinget skadefelling, jf § 8. Rovviltneemnda i region 2 vedtok den 14. mai en kvote for betinget skadefelling av to ulver. Kvoten forvaltes av fylkesmennene i regionen i fellesskap, og er gitt for å forebygge og hindre at disse artene gjør skade på bufe. Det er i alt tildelt tre skadefellingstillatelser i region 2, men ingen dyr er felt. Gjenstående kvote er dermed fortsatt 2 dyr.

Miljødepartementet har i brev datert 24. april 2018 gitt føringer om at genetisk viktige individer av ulv, dvs. finskrussiske innvandrere og deres førstegenerasjons avkom, skal beskyttes på en best mulig måte. Dette fordi den genetiske situasjonen for den sør-skandinaviske ulvebestanden er alvorlig. Departementet viser blant annet til felles retningslinjer mellom norske og svenske myndigheter som stiller krav om at begge land så langt det er mulig skal unngå utilsiktet felling av slike ulver. Miljødirektoratet er bedt om å sørge for en tett oppfølging av streifulver, og så langt det er mulig å avklare individenes genetiske status i forkant av fellingsforsøk. Departementet erkjenner at det kan oppstå situasjoner der det i praksis er utfordrende, og at genetisk status i enkelte tilfeller vanskelig lar seg avklare i forkant.

Ut fra kravet fra Miljødepartementet så skulle ideelt sett genetikken vært avklart før evt. skadefellingsforsøk. Fylkesmannen vurderer imidlertid at det er svært lite sannsynlig at man klarer å skaffe en velfungerende DNA-prøve i dette området på kort tid og å få denne analysert og vurdert. Samtidig er potensialet for skade så pass stort, at det taler for at en iverksetter skadefellingsforsøk direkte. Erfaringene fra 2017, med ulven som gjorde skade i Hurdal og omkringliggende kommuner, og skadesituasjonen i det tilgrensende området i Nordmarka i 2018 viste at jakt på ulv i et slikt skogsterreng er svært vanskelig og ressurskrevende.

Skadefellingslaget skal bidra til å avklare genetisk status ved å eventuelt samle inn funn av genetisk materiale, som for eksempel møkk. Dersom det skulle vise seg å være mistanke om at det er et genetisk verdifullt individ, vil vi kontakte Miljødirektoratet for en ny vurdering.

Søknader om skadefelling behandles av Fylkesmannen innenfor den rammen som er satt av rovviltneemnda og Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 første ledd. Side: 3/5 Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til områdets betydning som beitemark, skadenes omfang og utvikling, potensialet for fremtidige skader og muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters

bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf § 8. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til bestandsrapport fra Rovdata juni 2020.

”Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken siden det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for.

Fylkesmannen viser til gjeldende avgrensning av område for ynglende ulv(ulvesonen). Fylkesmannen viser også til forvaltningsplanen for store rovdyr i Østfold, Oslo og Akershus sin inndeling i forvaltningsområder og forvaltningsplan for store rovdyr i Oppland der det ikke er mål om ynglende ulv. Ut fra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf § 12.

Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

I forhold til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil Fylkesmannen karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde for sau, jf. også gjeldende forvaltningsplan for store rovdyr i region 2. Iht. samme forvaltningsplan skal tiltak skal rettes mot rovviltet og det skal være en lav terskel for å gi skadefellingstillatelse på ulv når potensialet for videre skade er vesentlig.

Fylkesmannen anser at det nå foreligger et vesentlig skadepotensial, jf. § 9 annet ledd, bokstavene b og c. Skadepotensialet vurderes som betydelig om en ulv fortsatt skal ha tilhold i området eller tilstøtende områder. Det vurderes som hensiktsmessig og i tråd med tidligere erfaringer om ulvers bruk av arealene å utvide fellingsområdet til å omfatte tilstøtende deler av Jevnaker og Lunner kommuner.

Fylkesmannen anser at det foreligger et vesentlig skadepotensial, jf. § 9 annet ledd, bokstavene b og c. Skadepotensialet vurderes som betydelig om en ulv fortsatt skal ha tilhold i området. Vi viser her til erfaringene med ulv i nærliggende områder i 2017 og 2018. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet, anser Fylkesmannen at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på den skadevoldende ulven, og at det gis fellingstillatelse på én ulv i dette området.

Vedtak

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven fortsatt oppholder seg innenfor dette området, finner Fylkesmannen å tillate skadefelling på en – 1 – ulv innenfor dette beiteområdet.

Ringerike kommune ved fellingsleder Kjell Bakken, får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

For tillatelsen gjelder følgende:

1. Fellingsområdet omfatter de deler av kommunene Hole, Ringerike, Jevnaker og Lunner som ligger sør for veiene E16/rv 241.

2. Det tillates felt en – 1 - ulv i tidsrommet fra 23.8.2020 kl 1200 til 31.8.2020 kl 1200.
3. Øvre Romerike skadefellingslag er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Dette gjøres i nært samarbeid med øvrige kommunalt skadefellingslag ved behov. Fylkesmannen krever at det kun er personer oppført på liste oversendt Fylkesmannen som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endringer må Fylkesmannen ha skriftlig beskjed om dette. Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale/regionale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på inntil kr 40 000,-. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. Rammen er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må skadefellingsleder ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i forkant.
5. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.
6. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.
7. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf forskrift om utøvelse av jakt og fangst, fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning den 22. mars 2002, jf § 15 og 16.
8. Felling eller forsøk på felling av ulv skal umiddelbart meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom ulv skadeskyles, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Fellingslaget skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum en gang pr. døgn om gjennomføringen av fellingsforsøket. Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart. Fylkesmannen kontaktes via beredskapstelefonen – tlf. nr. 971 35 265.
10. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
11. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen. Dette gjelder blant annet dersom det er ett genetisk viktig individ.
12. Det gis adgang til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket på følgende vilkår;
 - Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i futteral, bag eller veske.
 - Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
 - Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.

13. Det gis tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund på følgende vilkår under dette fellingsforsøket på følgende vilkår;

- Hunden(e) skal ha gps-sender.
- Hunden(e) skal bare slippes på ferske spor som en vet sikkert er fra ulv.
- Dersom hunden slår over på annet vilt eller husdyr skal hundefører være i stand til raskt å ta inn hunden.
- Husdyreiere i området må godkjenne at hund kan slippes.
- Kommunene må gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven.

Senest en måned etter at løs på drevet, halsende hund er brukt skal det sendes rapport til Miljødirektoratet med kopi til Fylkesmannen. Av rapporten skal det framgå hvordan slik hund er brukt og effekten av dette. Det skal ligge med utskrift eller fil av gps-logg fra hundepiler.

14. Ved funn av genetisk materiale fra ulven, for eksempel avføring eller urin, skal skadefellingslaget umiddelbart kontakte SNO for å få sikre dette materialet slik at det kan sendes inn til genetisk analyse.

15. I henhold til rovviltforskriften § 9a kan deltakere fra kommunale fellingslag få godtgjøring knyttet til fellingsforsøket. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Fylkesmannen setter en økonomisk ramme på kr. 40 000,- til dette skadefellingsforsøket. Det gis i tillegg tilsagn om inntil kr. 10 000,- til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). Fastsatt maksimal døgnstøtte (1600,- pr. døgn), innbefatter også feriepenger og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor de nevnte rammen fra Fylkesmannen. Rammen er å betrakte som endelig for den perioden tillatelsen varer. Dersom kommunen mener det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at rammen bør økes, må det tas kontakt med Fylkesmannen i forkant. Kommunen må sørge for at deltakerne i fellingslaget fører timelister og oversikt over antall kjørte kilometer og andre utgifter. Kommunen skal sende sin fellingslogg, med detaljert oversikt over utgifter knyttet til fellingsforsøket til Fylkesmannen i Innlandet innen tre dager etter endt fellingsforsøk.

16. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, er det i 2019 etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Ved iverksetting av tillatelser stilles det fra 2020 krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no, se også vedlagte veiledning for rapportering. Fellingsleder skal rapportere til Fylkesmannen om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk. Dersom rapporteringen over ressursbruk i Miljøvedtaksregisteret er fyllestgjørende er det ikke behov for egen rapportering til Fylkesmannen om ressursbruk.

Hvis ulv skadeskytes eller felles, skal det varsles på Fylkesmannens beredskapstelefonen nr: 971 35 265. Ved skadeskyting skal også politiet varsles.

Klage

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er tre – 3 – uker fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Ellen lien
seksjonsleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Åsmund Fjellbakk
viltforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi:
Regional fellingsleder Kjell Bakken
Øst politidistrikt
Statens Naturoppsyn, regionalt rovviltansvarlig
Eiliv Kornkveen, Ringerike kommune